

Sygn. akt III KK 345/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Barbara Skoczowska

w sprawie **B. S.**

co do którego warunkowo umorzono postępowanie karne o czyn z art. 178a § 1 k.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 29 kwietnia 2021 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść oskarżonego
od wyroku Sądu Okręgowego w B.

z dnia 2 czerwca 2020 r., sygn. akt IV Ka (...)

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w T.

z dnia 24 stycznia 2020 r., sygn. akt II K (...)

**uchyla zaskarżony wyrok w części utrzymującej w mocy
rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w T. co do środka karnego w
postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych
i przekazuje sprawę w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w B.
do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w T., wyrokiem z dnia 24 stycznia 2020 r., sygn. akt II K (...), uznał oskarżonego B. S. za winnego przestępstwa z art. 178a § 1 k.k., za co wymierzył mu karę grzywny w liczbie 50 stawek dziennych po 30 zł każda (pkt 1). Nadto, orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat (pkt 2), na poczet którego zaliczył oskarżonemu okres rzeczywistego zatrzymania prawa jazdy (pkt 3) oraz orzekł względem oskarżonego środek karny w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w kwocie 5.000 zł (pkt 4), a także rozstrzygnął o kosztach sądowych (pkt 5).

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy od tego wyroku, Sąd Okręgowy w B., wyrokiem z dnia 2 czerwca 2020 r., sygn. akt IV Ka (...), zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że: warunkowo umorzył postępowanie karne wobec oskarżonego ustalając okres próby na 3 lata, zaś jako podstawy prawne środka karnego orzeczonego w pkt 2 oraz świadczenia pieniężnego z pkt 4 przyjął przepis art. 67 § 3 k.k., utrzymując w pozostałej części zaskarżony wyrok w mocy.

Z kasacją od prawomocnego wyroku wystąpił Prokurator Generalny, zaskarżając go na korzyść oskarżonego w części utrzymującej w mocy rozstrzygnięcie Sądu I instancji co do okresu obowiązywania środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. Skarżący zarzucił mu rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. w zw. z art. 437 § 1 k.p.k., polegające na dokonaniu zmiany orzeczenia Sądu pierwszej instancji poprzez warunkowe umorzenie, na podstawie art. 66 § 1 k.k. i art. 67 § 1 k.k., postępowania karnego wobec B. S. i przyjęcie przepisu art. 67 § 3 k.k. za podstawę prawną orzeczonego, na okres 3 lat, środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, przy jednoczesnym utrzymaniu w mocy orzeczenia w zakresie długości trwania tego środka, co skutkowało rażącym naruszeniem przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 67 § 3 k.k., polegającym na orzeczeniu wobec oskarżonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, podczas gdy przepis ten dopuszcza możliwość orzeczenia tego środka jedynie na okres 2 lat.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w B..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja ta jest w całości oczywiście zasadna i dlatego mogła być uwzględniona na posiedzeniu, o jakim mowa w art. 535 § 5 k.p.k. Rację przyznać bowiem należy skarżącemu, gdy twierdzi, że w procedowaniu Sądu Okręgowego doszło do rażącego naruszenia przepisu prawa materialnego, a to art. 67 § 3 k.k., do czego wystarczało ograniczyć zarzut kasacji. Rzecz bowiem w tym, że Sąd Okręgowy, warunkowo umarzając postępowanie karne względem oskarżonego, jako podstawę prawną m.in. zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych przyjął przepis art. 67 § 3 k.k. Natomiast rozstrzygnięcie tego Sądu o utrzymaniu zaskarżonego wyroku w mocy w pozostałej części oznaczało w efekcie, że okres na jaki orzeczono powyższy zakaz pozostał bez zmian i wynosi 3 lata. Z kolei regulacja art. 67 § 3 k.k. wyraźnie wskazuje, że zakaz ten mógł być orzeczony jedynie na okres do lat 2.

Tym samym Sąd Okręgowy dopuścił się rażącego naruszenia prawa, które rzutowało w istotny sposób na treść zaskarżonego kasacją wyroku. Dlatego też Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok w części utrzymującej w mocy rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego co do środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i przekazał sprawę w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w B. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Okręgowy w postępowaniu ponownym, orzekając w granicach przekazania, baczyl będzie, aby wymiar przedmiotowego zakazu nie przekroczył prawem przewidzianych granic. Sąd ten będzie miał również na względzie, że uchylenie wyroku co do tego środka karnego powoduje, że traci byt prawny – jako orzeczenie akcesoryjne – rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji wydane na podstawie art. 63 § 4 k.k., a ponadto, iż z chwilą uchylenia prawomocnego wyroku wykonanie środka karnego ustaje, zaś środek karny już wykonany - w wypadku późniejszego ponownego skazania (*a maiori ad minus* – warunkowego umorzenia postępowania karnego) - zalicza się odpowiednio na poczet nowo orzeczonego środka karnego (art. 538 § 1 k.p.k.). Oznacza to obowiązek zaliczenia na poczet ponownie orzeczonego środka karnego okresu od chwili zatrzymania prawa jazdy do czasu jego wykonania.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.